

dití (§ 187 tr. zák.), nýbrž jen způsob, jakým škodu ve skutečnosti nahradil, a tu vychází ze spisů, že přes ono — tvrzené — původní prohlášení usedlost poškozenému spolku postoupena nebyla, nýbrž uzavřeno bylo jen narovnání, v dlužním úpisu obsažené.

Čís. 4791.

Koncesovaný obchodník, který předváděl radiostanici k propagaci rozhlasu (za účelem reklamním) v jiné obci, než ve které měl ohlášenou a povolenou prodejnu, dopustil se tím, že tam nechal přístroj v úschově, jen administrativního deliktu podle § 24 odst. 6 zák. čís. 9/1924; avšak osoba, která vzala aparát ten bez povolení do úschovy — třebaže jen přechodně na několik málo dní a z ochoty — dopustila se tím přečinu podle § 24 odst. 1 zák. čís. 9/1924.

(Rozh. ze dne 25. září 1933, Zm II 388/31.)

Nejvyšší soud uznal jako soud zrušovací po ústním líčení o zmateční stížnosti obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 1. října 1931, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými přečinem podle § 24 (I) zákona ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924, — takto právem: Zmateční stížnosti obžalovaného Aloise M-a se vyhovuje, napadený rozsudek v části týkající se tohoto obžalovaného jako zmatečný se zrušuje a obžalovaný Alois M. se zprošťuje podle § 259 čís. 2 tr. ř. z obžaloby, že v době od 3. do 7. července 1931 v B., bez povolení přechovával radiotelefonní zařízení, čímž se dopustiti měl přečinu podle § 24 odst. 1 zákona čís. 9/24. Zmateční stížnost obžalovaného Jana M-a se zamítá.

Důvody:

Rozsudek zjišťuje o obžalovaném Aloisu M-ovi, že má v J. závod s radioaparáty a že výnosem ministerstva průmyslu, obchodu a živností bylo mu dáno povolení ku prodeji a přechovávání radiotelefonních přístrojů a zařízení se stanovištěm v J., a sice pro místnosti vyznačené v náčrtku přiloženém k žádosti; shledal pak u tohoto obžalovaného skutkovou podstatu přečinu podle § 24 odst. 1 zák. ze dne 20. prosince 1923 čís. 9 sb. z. a n. z roku 1924 v tom činu, že za účelem propagace rozhlasu předváděl radiopřístroj Telefunken též v okolí J. a to dne 3. července 1931 v obci B., kdež postavil antenu v hostinci Jana M-a, jenž nemá povolení ke zřízení radiostanice, zřídil přijímací stanici, předváděl pak přístroj přítomným hostům a nechal jej pak v hostinci až do 7. července 1931, kdy byl četnictvem zabaven.

Zmateční stížnost tohoto obžalovaného právem vytýká rozsudku vadné právní zhodnocení skutkového stavu (§ 281 čís. 9 a) tr. ř.). Rozsudek skutkově zjištěnou činnost obžalovaného podřadil pojmu »přechovávání« ve smyslu § 3 odst. 2 a § 24 odst. 1 zák. vycházeje s hlediska, že obžalovaný Alois M. onen přístroj neprodal, že tudíž

zůstal v jeho majetku a držení až do zabavení, že pak máje povolení přechovávat radiotelefonní zařízení jen ve své prodejně úřadu ohlášené, přechovával dotýčný přístroj v B. bez povolení. Leč aniž třeba řešiti otázku, pokud Alois M. sám dotýčný radioaparát v B. přechovával ve smyslu § 3 odst. 2 zák., nelze tu přehlédnouti, že ona činnost přechovávací Aloisem M-em podle rozsudku předsevzatá nemá povahu činnosti samostatné, nýbrž jsouc jen doprovodem hlavní činnosti prodejní (srov. § 3 odst. 1 zák.) sdílí též její právní následky. Předváděl-li tento obžalovaný jako koncesovaný obchodník podle rozsudkového zjištění radiostanici k propagaci rozhlasu, tedy za účelem reklamním, a nechal-li přístroj pak v hostinci v B. »jelikož bylo již pozdě, když odjížděl« byť i po několik málo dní, je sice nepochybné, že máje ohlášenou a povolenou prodejnu jen v J., vykročil takto z mezí daných mu povolením ve smyslu § 16 odst. 2 zák.; avšak zjištění jeho skutek nezakládá skutkovou podstatu nedovoleného přechovávání ve smyslu § 24 odst. 1 zák., nýbrž třeba jej kvalifikovati jen jako dovolené prodávání mimo prodejnu k žádosti o koncesi uvedenou; čin takový není přečinem soudně trestným, nýbrž jen deliktem administrativním ve smyslu § 24 odst. 6 téhož zák. (srov. též rozh. n. s. sb. čís. 2552, 2997). Bylo proto zmateční stížnosti tohoto obžalovaného vyhověti, rozsudek zrušiti jako zmatečný podle § 281 čís. 9 a) tr. ř. a současně pak na základě skutkových zjištění soudu první stolice vynéstí přímo rozsudek osvobozující.

Ohledně obžalovaného Jana M-a uplatňuje zmateční stížnost číselně důvody zmatečnosti podle § 281 čís. 5, 9 a) a 10 tr. ř., nelze jí však přisvědčiti. Hmotněprávní zmatek čís. 10 vůbec neprovádí; dokazujíc jen beztrestnost skutku stěžovatele, doličuje hmotněprávní výtku čís. 9 a) § 281 tr. ř. Stejně neprovádí způsobem určitým a jasným, jak to zákon vyžaduje (§ 286 tr. ř.) žádnou zmatečnost z oněch v § 281 čís. 5 tr. ř. uvedených a její výtky, že obžalovaný Jan M. za souhlasu a dozoru oprávněného majitele koncese Aloise M-a jen přechodně a z ochoty vzal aparát do úschovy, napadají rozsudek jen s hlediska vadného právního posouzení. Ta činnost však, kterou předsevzal obžalovaný podle skutkových zjištění rozsudkových, není jen pasivním chováním se, jak stížnost uvádí, nýbrž projevivši se jako zaviněné jednání proti zákazu zákona — radioaparát převzal do úschovy a věda o tom, že se jedná o radiotelefonní zařízení, na jehož přechovávání neměl povolení, dal přístroj do almary — má veškeré znaky přechovávání ve smyslu § 3 odst. 2 a § 24 odst. 1 zák. K výtkám stížnosti stačí poukázati na trvalou judikaturu soudu zrušovacího (sb. čís. 4072, 4063, 3077, 2829, 2814, 2792), opětovně již vyloživší pojem »přechovávání«, při němž nezáleží na podnětu a účelu této činnosti, rovněž ne na tom, zda radiotelefonní zařízení patří snad osobě třetí než oné, která je má u sebe, zda je používáno či nikoliv; stačí k naplnění tohoto zákonného znaku, že obžalovaný měl u sebe zařízení takové bez povolení, byť i jen po několik málo dní. Dovolává-li se pak zmateční stížnost rozhodnutí nejvyššího soudu sb. čís. 3150, přehlédla, že onen konkrétní případ byl povahy zcela rozdílné od tohoto a že právě způsob, jak stěžovatel radiový přístroj přechovával, vykazuje znaky činnosti, již předpisy zá-

kona mohly či měly být obcházeny. Bylo proto zmatečná stížnost obžalovaného Jana M-a zamítnouti jako z části bezdůvodnou, z části jako neprovedenou.

Čís. 4792.

O právním nároku na plnění, vyvíjejícím s hlediska zločinu podle § 98 b) tr. zák., může být řeč jen tam, kde nárok (subjektivní právo) je založen v konkrétních ustanoveních platného práva objektivního, takže právnímu nároku odpovídá na druhé straně právní povinnost, a nárok může být oprávněným vymáhán proti povinnému u příslušných úřadů.

Jde-li snad jen o morální nárok, by veřejné funkce nebyly zastávány osobami stranickými a přístupnými úplatkům, nepřichází nedostatek protiprávnosti vymáhaného plnění v úvahu jako skutečnost vyvolávající objektivní skutkovou podstatu zločinu vydírání.

V subjektivním směru není trestnost jednání (vyhrůžky) vyloučena jakýmkoliv omylem v otázce, zda nárok, který má být vynucován, je po právu čili nic, nýbrž odpovědnosti ve směru zločinu vydírání může pachatele s onoho hlediska zprostiti jen omyl o rozhodných okolnostech skutkových, jemuž ovšem je na roveň klásti omyl o normách právních, vyjímajíc jen omyl o předpisech hmotného práva trestního.

(Rozh. ze dne 26. září 1933, Zm II 296/32.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmatečné stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu ve Znojmě ze dne 25. dubna 1932, jímž byli Arnošt S. a Viktor S. podle § 259 čís. 3 (správně 2) tr. ř. zproštěni z obžaloby pro zločin veřejného násilí vydíráním podle § 98 b) tr. zák., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil soudu prvního stupně, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Nalézací soud vychází ze skutkového předpokladu, že obžalovaní Arnošt a Viktor S-ovi žádali dne 17. a dne 18. července 1929 během telefonických rozhovorů s Drem Pavlem K-em, by Samuel K. se vzdal úřadu náměstka starosty města M. a funkce referenta v městské radě v záležitosti prodeje obecních pozemků obžalovaným pod vyhrůžkami trestního oznámení nebo uveřejnění, že K. se dal v úředních záležitostech podplatiti, a že obžalovaný Arnošt S. opakoval tento požadavek i s pohrůzkou dne 18. července 1929 před Janem D-em a starostovi Aloisu W-ovi. Soud vzal za prokázáno, že obžalovaní zamýšleli, by Samuel K. se o těchto rozhovorech dozvěděl, zjistil také, že úmysl jejich nesl se k tomu, by těmito vyhrůžkami ublížením na cti vynutili na K-ovi, by se vzdal úřadu náměstka starosty a zmíněného referátu, a zjistil konečně, že vyhrůžky byly míněny vážně a že byly též způsobilé vzbuditi v ohroženém důvodnou obavu a působiti na jeho svobodnou